L. 191.

III. KURENDA SZKOLNA.

1861.

K. Z. 552.

Die Anstellung eines Patentals-Invaliden der betreffenden Militärbehörde allsogleich bekannt zu geben.

Aus Anlaß mehrerer, in letzterer Zeit, wieder vorgekommenen Fälle von ungebührlich fortbezogenen Patentalgehalten, welche hauptsächlich darin ihren Grund finden, daß die Zivilbehörden unterlassen, von der Anstellung eines Patental-Invaliden die betreffende Militär-Behörde in die Kenntniß zu setzen, wurde von Seite des h. Lemberger k. k. Landes-General-Kommando in Folge h. Kriegsministerial-Reskriptes vom 2. Dezember 1860 Abtheilung 15 Nr. 6737 an die hohe k. k. Statthalterei das Ersuchen gestellt, sämmtlichen Consistorien die vorschriftsmäßige Bekanntgabe der in Rede stehenden Dienstverleihungen an die nächste Militärbehörde in Erinnerung zu bringen, indem sonst die Militärverwaltung bemüssigt sein würde, darauf zu dringen, daß derlei von den Empfängern nicht einbringliche Uibergenüsse von jenen Dienstorganen, die zu oberwähnter Bekanntgabe verpflichtet waren und selbe unterließen, hereingebracht werden.

Hievon werden die unterstehenden Real- und Hauptschul-Direktionen zur Wissenschaft und genauen Nachachtung im h. Statthalterei-Nahmen in Folge Hochderen Erlasses v. 26. Jänn. l. J. Z. 63,449 in die Kenntniß gesetzt.

Tarnow am 18. Februar 1861.

Z. 185.

Der Präsentant kann bezüglich des anzustellenden Suplenten oder Provisors seine Wünsche vorbringen.

Das h. Unterrichts-Minist. hat aus Anlaß eines speziellen Falles mit Verordnung vom 29. Jänner 1861, Zahl $\frac{18518}{371}$ bedeutet, daß es mit dem bestehenden Schulnormen vereinbar, somit zuläßig ist, daß der Präsentant zu einer erledigten Lehrerstelle auch bezüglich der Person, des zu deren Besorgung zeitweilig zu bestellenden Supplenten oder Provisors seine Wünsche zur Kenntniß der betreffenden leitenden Schulbehörde bringe, ohne daß übrigens weder diese Wünsche, die einer förmlichen Präsentation gleichkommende gesetzliche Wirkung haben, noch auch die Schulbehörde gehalten sei, bei Bestellung von Supplenten die dießfällige Eröffnung des Präsentanten abzuwarten; daß es ferner dem Präsentanten zu jeder Zeit unbenommen bleibt, über einen jeden Supplenten, möge er nach seinem Wunsche, oder ohne, und allenfalls auch gegen denselben bestellt sein, wenn er dieser seiner Stellung

nicht entspricht, die Anzeige an die betreffende Schulbehörde zu machen und um dessen Ersatz durch einen mehr geeigneten zu ersuchen. Dies wird im Grunde h. Statthalt. Erlaßes Lemb. am v. 7 Feb. 1861 Z. 7883. zur allgemeinen Kenntniß u. Nachachtung mitgetheilt.

Tarnow am 25. Feb. 1861.

L. D. 551.

Uwolnienie uczniów w Biskupiém Semin. lub Gymnazyjum wyższém z celującemi klasami od wojskowości.

Jego C. K. Apostolska Mość uwalnia od 1. Stycz. r. b. przez 6. lat, uczniów wyższego Gymnazyjum, zostających albo w Biskupiém Seminaryjum chłopców albo w Biskupiém Gymnazyjum od wojskowości, jeśli celującą ze wszystkich przedmiotów wykazują się klasą... Toż Rozporządzenie wys. tak opiéwa:

„Z. 7548. Seine k. k. Apost. Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 6. Dezember 1860. zu gestatten geruht, daß den Schülern des Obergymnasiums in einem bischöflichen Knabenseminar oder Gymnasium die Militärbefreiung vom 1. Jänner 1861. angefangen durch sechs Jahre, jedoch ohne Rückwirkung auf die bei der jetzt im Zuge befindlichen Heeresergänzung etwa schon gestellten, in dem Falle zuerkannt werden dürfe, wenn sie die Prüfungen an einem Staatsgymnasium ablegen, und dabei in allen Unterrichtsgegenständen der Klasse, welche sie vor ihrer Berufung zur Stellung vollendet haben, die Vorzugsklasse erlangen.

Hievon wird das hochwürdige Ordinariat im Grunde hohen Unterrichts Ministerialerlaßes vom 25. Jänner 1861. Z. 744 zur Wissenschaft und Nachachtung in die Kenntniß gesetzt. -- Lemberg den 4. Februar 1861."

Osnowa ta niech służy do wiadomości i użytkowania z niéj.

Z Bis. Kon. Tarnów 28. Lutego 1861.

N. 536.

Statut i Przepisy szkoły praktycznéj Gospodarstwa wiejskiego w Czernichowie i t. d.

Sz. Komitet Odezwą z d. 13. Lutego r. b. L. 1862 dzięki zaséłając za odebraną z Dyecezyi na rzecz wspomnionéj szkoły kwotę 25 r. a to z Dekanatu Bocheńskiego 4 r. a od pewnéj osoby 20. od innéj 1 r. w. a. uprasza o wsparcie z każdego Dekanatu, i na zachętę nadesłał po 1. egzemplarzu tak Statutu jako i Przepisów dla owéj szkoły, które tu ⁒. z tém wezwaniem dołączamy, aby Przewielebni Dziekani takowe z Kurendą niniejszą w Dekanat do przejrzenia ku zachęceniu wyprawili, a przysłane Sobie dary na ręce Nasze jak najrychléj ku wspiéraniu tak pożytecznego w kraju naszym Instytutu, nadesłali.

Tyle przy odwołaniu się Naszém do Odezwy z dnia 28. Grud. 1860 w Kur. II. D. r. b. wydrukowanéj. Dan w Tarnowie dnia 28. Lutego 1861.

L. D. 528.

Wezwanie powtórne do zamówienia dziełka załączonego.

W 9. Kurendzie szkolnéj pod L. prez. 176. z r. 1860 tak Szan. Duchowieństwu jako i Nauczycielstwu zaleciliśmy dziełko pod tytułem: „Ich weiß, daß mein Erlöser lebt" ze względu jego treści wyborne Rozmyślania zawiérającéj i pobożnego celu. Auktor jego P. Schmidt, zniecierpliwiony z powodu nieodebranego zamówienia przysłał Nam 30. egzemplarzy z prożbą o rozprzedanie ich, oraz o zapisanie więcéj. Powodowani taką prośbą, nie omieszkujemy po 1. egzemplarzu wyprawić tu ·/. dla każdego Dekanatu, w nadziei, że znajdą się takie pobożne Dusze, które nie odmówią sobie i téj ofiary. Oczekiwać będziemy obstalunków pożądanych. Z pos. 21. Lutego 1861.

L. szk. 1463 z r. 1860.

Nauka religijna z poglądu (Religioser Anschauungsunterricht).

Ciąg dalszy do Kur. 1 i 2 r. b. i t. d.

8. *Skrzynia czyli arka przymierza.* (Die Bundeslade).

O czém, moje dziatki! była ostatnia nauka katechizmowa? O *Przybytku ś.* o tablicach starego *przymierza*, o *starém i nowém przymierzu* i t. d. i obiecał nam Dobrodziéj opisać *Arkę Bożą* — Dobrze moje dziatki! Słuchajcie, jeszcze coś powiem o *starym* i *nowym testamencie* przed Arką. Jaki to głos, według Ewanielii o *Przemienieniu Pańskiém* w 2gą Niedzielę postu słyszanéj .... z obłoku zabrzmiał? *Ten jest syn mój miły, w którymem sobie dobrze upodobał: jego słuchajcie.* Mojżesz i Eliasz przedstawili tu stary testament, a P. Jezus nowy.... nie tamtych, czyli starego zakonu kazał słuchać ale P. Jezusa.... temi więc słowy sam Bóg Ojciec zaprowadził nowy testament przez Jezusa Syna swego. — Powtórzmy to. Teraz o *Skrzyni ś.*

Słuchajcie! Skrzynia ta, którą tu ten obrazek przedstawia, postawiona była tylko jedna sama w stronie zachodniéj przybytku, do któréj raz tylko w roku wchodził Arcykapłan. Była półtrzecia łokcia długa a półtora széroka i wysoka, z najdroższego drzewa, wewnątrz i zewnątrz blachą złotą obita, ale wieko było z szczérego złota i nazywało się *błagalnią*, bo tam P. Bóg czasem objawił swą wolę, albo swą łaskę, i przyjmował modły i ofiary, gdy się chcieli z Nim pojednać i t. d. Na téj błagalni posadzeni byli 2. Cherubiny schyleni, t. j. Aniołowie najwyższego rzędu, jeden na drugiego patrzący, a skrzydła na arkę rozpościérający, czyniąc jakoby tron majestatowi Boskiemu, zkąd tak często czytamy w Piśmie ś. że Bóg *siedział na Cherubinach.* Po bokach téj arki wisiały złote kółka, przez które przechodziły drążki złotem otoczone, żeby nieść można arkę, gdy lud miał daléj ruszyć. Teraz powiem, co w téj skrzyni drogiego się chowało... Oto owe *2. tablice kamienne przymierza*, ztąd i ta skrzynia nazywa się *arką przymierza*, a w Litanii o Matce Boskiéj, odzywamy się do Niéj: *Arko przymierza, módl się za nami*.... w godzinkach zaś o Niéj

śpiéwamy: *Witaj arko przymiérza !...* t. j. któraś Najświętszego Prawodawcę Jezusa, Ustanowiciela nowego przymierza, nosiła..... Znajdowało się tam pisane *prawo* i krwią bydlęcą skropione, *pięcioro ksiąg Mojżeszowych*, *naczynie z manną*, wyobrażającą Sakrament ciała i krwi Pańskiéj. O mannie już słyszeliście. Potém *laska Aaronowa*, o któréj w pieśni: *Anioł Pastérzom mówił...* śpiéwacie: *Aaronowa rószczka zielona, stała się nam kwitnąca &c.*

Ta skrzynia u żydów była najdroższą świętością; Pismo ś. nazywa ją chwałą Izraela i mocą ludu żydowskiego. Przed nią różne działy się cuda. N. p. „Obłok pański wisiał nad przybytkiem we dnie, a ogień w nocy. Kiedy obłok odstępował od przybytku, ciągnęli synowie Izraelowi hufcami swemi.“ II. Moj. 34. 36. Obnosili ją 7. razem na około Jerycha, fortycy mocnéj, a oto 7go dnia mury runęły. Zostawała u Obededoma, a błogosławieństwo wszelkie na niego spływało, ale i kary spadły na tych, co przy niéj sprawowali się nieprzyzwoicie. O nich kiedy późniéj. Ona to wyobrażała cyboryjum, a manna najświętszy Sakrament. (Powtórzyć przez pytania.)

Jeszcze coś. Za króla najmędrszego Salomona w r. 3000 od stworzenia świata, a po 487 lat od wystawienia Przybytku, wystawiony był najwspanialszy w Jerozolimie kościół ale *spalony przez Nabuchodonozora* r. 3398 od stworzenia świata, lecz znowu po 70 latach odnowiony..... a za Heroda rozszérzony.... ten także miał 2 oddziały, zasłona tylko przedzielała, a w ostatnim stała taż sama arka Boża.... Otóż dziatki, ta zasłona, skoro Pan Jezus, ów Arcykapłan nowego przymierza na krzyżu skonał, rozdarła się na dwoje; a to co miało oznaczyć? że jest teraz, skoro Jezus grzéchy zgładził świata, wszyscy już przystęp mają do Najświętszego, nie tylko Arcykapłan, jak wprzódy i teraz już wszyscy razem znajdujemy się w świątyniach nie wystawieni na dészcze, śniégi, ani promienie słońca. To wszystko mamy podziękować P. Jezusowi.

Pamiętajcież sobie to wszystko, com opowiadał o 2 tablicach, o przymiérzu *starém* i *nowém*, o *ś. przybytku*, o *arce przymierza* i t. d. opowiadajcież to swoim Rodzicom, a gdy kaznodzieja coś wspomni o tych świętościach, lub o nich w książkach wzmianka będzie, przypominajcie sobie ich znaczenie, dziękując Bogu, żeście o nich naukę powzięli w szkole— i t. d.

Ciąg dalszy nastąpi.

Tarnów dnia 28. Lutego 1861.

Józef Alojzy,
Biskup Tarnowski.

PAWEŁ PIKULSKI,
Kanclerz.

Tarnów i Jasło. Drukiem A. Rusinowskiego, 1861.